

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we **WTORNIK**
PIĄTEK. Prenumerata przyj-
muje się pod adresem do Wy-
dawcy Tygodnika w Peters-
burgu, lub do Ekspedycji
Gazet Petersburskiego Poczt-
amtu, nadto we wszystkich
Pocztowych urzędach w Ce-
sarstwie i Królestwie.

Cena: **ROCZNA** w Rosyji
z pocztą, a w Stolicy, z
noszeniem do mieszkań, 15
rubli. **POŁROCZNA** 8 rubli
srebrem.

WTOREK, $\frac{15}{27}$ STYCZNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{14}{26}$ STYCZNIA.

Przez Rozkaz dzienny **CESARSKI** w Wydziale Wojskowości, z dnia 9 Stycznia, liczący się w Armii Jenerał-major *Kanibotocki*, mianowany Komendantem w Odessie, na miejsce zmarłego Jenerał-majora *Rosenfeld*.

— Przez Rozkaz dzienny **CESARSKI** w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 1 Stycznia, Naczelnik Oddziału Kancelaryi Komitetu PP. Ministrów, Radzca Stanu xiążę *Kuguszew*, za odznaczającą się służbę podniesiony do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu; — Z powodu zwinienia etatów zostają uwolnieni od urzędu Vice-Dyrektorów Departamentów Ministerstwa Spraw Zagranicznych: Stosunków Wewnętrznych Radzca Stanu, szambelan hrabia *Nesselrode*, z pozostaniem w témże Ministerstwie, i Gospodarstwa i Rachunkowości *Bucharin*, z zaliczeniem do Ministerstwa i poleceniem zarządzania Departamentem, do czasu wyzdrowienia Dyrektora, Radzcy Tajnego *Ustinowa*; Radzcy Stanu: Pomochnik Dyrektora Kancelaryi Rady przy Głównym Zwierzchniku Wydziału Pocht *Zagriazski* i Młodszy Doktor przy Szpitalu Pochtowym Petersburskim *Forostowski*. — W Królestwie Polskiem: za odznaczającą się służbę, Dyrektor Wydziału Przemysłu i Kunsztów w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Rzeczywisty Radzca Stanu *Brujewicz*, podniesiony do rangi Radzcy Tajnego; Członek Komisji Rządowej Sprawiedliwości, Referendarz Stanu *Brzeziński*, mianowany Rzeczywistym Radzcą Stanu; Zarządzający Wydziałem Spraw Duchownych w Komisji Rząd. Spraw Wewn. i Duch. Radzca Stana *Skowroński*, podniesiony do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu i zatwierdzony Dyrektorem tegoż Wy-

działu; Pełniący obowiązki Gubernatora Cywilnego Lubelskiego *Mackiewicz*, mianowany Radzcą Stanu. (*D. c. n.*)

— Przez Reskrypta **CESARSKIE** mianowani kawalerami orderów: Św. Andrzeja Apostoła, 1 Stycznia, Prezes Departamentu Ekonomii w Radzie Państwa, Rzeczywisty Radzca Tajny hrabia *Gurjew*; — Św. Włodzimierza 1 klasy, tegoż dnia, Członek tejże Rady, Rzeczywisty Radzca Tajny hrabia *Pahlen*; — Św. Alexandra Newskiego z brylantami, tegoż dnia, Członek tejże Rady Rzeczywisty Radzca Tajny *Koczubej*; — Św. Alexandra Newskiego, 26 Grudnia, Vice-Prezes Departamentu Gospodarczego i Naczelnik Ekspedycyi Skarbu Finlandzkiego Senatu, Radzca Tajny baron *von Hartmann*; 1 Stycznia, Członek Rady Państwa, Jenerał-porucznik *Murawjew* i Senator, Radzca Tajny *Denfer*.

— Przez Reskrypta **CESARSKIE** z dnia 25 i 30 Grudnia, najlaskawiej mianowani kawalerami orderów: Orła Białego, Senator, Jenerał-porucznik *Hurko*; — Św. Włodzimierza 2 klasy, Jenerał 4 okręgu Oddzielnego korpusu Straży Wewnętrznej, Jenerał-porucznik *Mandryka 1*; Ober-Kwatermistrz Oddzielnego korpusu Straży Wewnętrznej Jenerał-major xiążę *Golicyn 2*; Jenerał-adjutant, Jenerał-porucznik *Mansurow 1*; Senatorowie: Jenerał-porucznik *Czertow*, Radzcy Tajni: *Tukmaszew*, *Katakazi* i *Mordwinow*.

— Przez Reskrypt **N. CESARZOWEJ** z dnia 1 Stycznia, małżonka Jenerał-adjutanta, hrabina *Natalja Protasow*, najlaskawiej mianowana Damą orderu Św. Katarzyny mniejszego krzyża.

— Przy uwolnieniu od służby Orłowskiego Wojennego Gubernatora, Jenerał-majora *Muchanowa*, **N. CESARZ** Jmć raczył najlaskawiej nadać mu rangę Radzcy Tajnego.

— Jenerał-major Sztabu Jeneralnego *Bezkornitowicz*, na własną prośbę został uwolniony od służby.

— Rada Państwa w Departamencie Spraw Cywilnych i

Duchownych, rozpatrzywszy najpoddańsze przedstawienie Rządzącego Senatu z Departamentu Heroldyi o Hrabio-wskiej godności rodu Tisenhausenow, i przyjąwszy na uwagę, że Berend Henryk Tisenhausen, dziad Rzecz. Radzcy Tajnego Pawła Tisenhausena, nadaniem z d. 27 Kwietnia 1759 roku, przez Franciszka Cesarza Rzymskiego, wyniesiony był wraz z potomstwem do godności Hrabów Państwa Rzym-skiego; postanowiła: dozwolić pomienionemu Rzecz. Radzcy Tajnemu Pawłowi Tisenhausen i synom jego: Alexandrowi-Edwardowi (dwóch imion), Pawłowi-Ferdynandowi (dwóch imion), i Hansowi-Henrykowi-Piotrowi (trzech imion), używać w Rossyi tytułu Hrabiego, i herb ich rodu wnieść do her-barza, w liczbę starożytniej szlachty, z wymienieniem, że im należy się tytuł Hrabów Państwa Rzymskiego.

— Radą Państwa uznana w dostojęństwie szlacheckiem przodków: Maxymiljana-Wincetego i Edwarda-Kalixta (2-imiennych) Kosickich, stanowiąc zarazem, aby ród ich wpisany był do Xięgi 1 Genealogicznej (Cesarstwa).

— Ze względu że dotychczasowe bilety kredytowe Pań-stwa, czyli assygnaty, mogą łatwo uleść podarciu przechodząc z rąk do rąk, i tym sposobem stracić istotne części, które stanowią ich wartość, N. CESARZ Jmć raczył rozkazać, iżby odtąd takowe bilety były wytłaczane na papierze zwany-m atlasowym, umyślnie ku temu przygotowanym, a moc-niejszym od teraz używanego. Nowe bilety, w miarę ich wygotowania, będą wymieniane na dawne, które wszakże zachowają wartość swoją aż do zupełnego wycofania z obiegu.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

14 Listopada. Z ogłoszeniem potwierdzonej przez N. CE-sarza ustawy Moskiewskiej Praktycznej Akademii Nauk han-dlowych i przy niej Towarzystwa Miłośników tychże nauk. (W Akademii uczą religii; języków: rosyjskiego, francuzkie-go, niemieckiego i angielskiego, i, jeśli rodzice życzą, no-wogreckiego; literatury rosyjskiej, historii powszechnej i rosyjskiej, geografii i statystyki, ekonomii politycznej i hi-storyi handlu, rosyjskiego prawa zwłaszcza handlowego, buch-alterji, poznawania towarów i praktycznych handlowych wiadomości, arytmetyki, algebry, geometryi, trygonometrii i mechaniki, historii naturalnej, chemii, technologii i fizyki, śpiewu kościelnego, kalligrafii, rysunku i tańca. Kurs trwa lat ośm. Uczniowie (dzieci poczesnych obywateli, kupców wszystkich trzech gildyj, mieszczan i cudzoziemców stanu kupieckiego) są albo na zupełnej pensji, płacący po 260 r., albo na pół pensji, płacący po 150 r., albo słuchacze przy-chodzący, którzy płacą po 70 r. rocznie. Uczniowie, po ukończeniu kursu, otrzymują przywileje poczesnego osobi-stego obywatelstwa, a jeśli są synami poczesnych dziedzic-znych obywateli, dostają medale.)

16 tegoż m. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. CESARZA Zdania Rady Państwa o przechodzie Ceranów (włóscian w obwodzie Bessarabskim) z jednych gruntów na drugie.

27 tegoż m. Z ogłoszeniem potw. przez N. PANA Zdania Rady Państwa, na mocy którego w etatach kancelaryj Jene-rał-Gubernatorów: Kijowskiego, Wileńskiego, Charkowskiego i Witebskiego mają zająć następne zmiany. Rządzczy (Dyrektorowie) Kancellaryi w klasyfikacyi posad liczą się w VII klasie, mundurów w VI. — Sekretarze dzielą się na star-szych i młodszych, pierwsi co do posady liczą się w VII, drudzy w VIII klasie, co do mundurów jedni i drudzy w VIII, a co do pensyj w VI. — Tłumacze w kancelaryjach Jenerał-Gubernatorów Kijowskiego, Wileńskiego i Witeb-skiego co do posady i mundurów zostają w IX, co do pensyj w VIII klasie. Ci z pomiędzy urzędników do szcze-gólnych poleceń, którzy są policzeni co do posady w VII klasie, mają być liczeni w tejże klasie i co do munduru.

Tegoż dnia. Z ogłoszeniem rozkazu N. CESARZA o prze-daży w kraju Zakaukaskim majątków idących na zaspokojenie skarbowych poszukiwań.

4 Grudnia. Z ogłoszeniem potwierdz. przez N. CESARZA Zdania Rady Państwa o karach na rekrutów udających wewnętrzne choroby, tudzież o karaniu za ukrywanie się od zaciągu i za dłuższe nad czas zakreślony wydalenie się z gminy.

Tegoż dnia. Z ogłoszeniem rozkazu N. CESARZA o kolei jaką mają być potwierdzone plany i facyaty budowli pry-watnych w miastach gubernijalnych i powiatowych. (Projekta budowli murowanych o ilu bądź piątrach, i drewnianych o jednem i dwóch piątrach, zatwierdzają Jenerał-Gubernatoro-wie, a gdzie ich niema, Budownicze i Drogowe Kommisyje).

5 tegoż m. Z ogłoszeniem potw. przez N. CESARZA Zdania Rady Państwa o prawie do pensji emerytalnej osób pełniących obowiązki nauczycielskie w zakładach wojsko-wych wychowania.

7 tegoż m. Z ogłoszeniem etatu Policji m. Borysohleba.

10 tegoż m. Z ogłoszeniem, iż N. CESARZ oddalonemu ze służby cywilnej Sztabskapitanowi Madatow pozwolił znowu wejść do niej.

15 tegoż m. Z ogłoszeniem potw. przez N. CESARZA Decyzji Komitetu Ministrów, pozwalającej kupcom Peters-burskim do 1856 roku wysyłać za granicę skóry zajęcze brakowane, lub niebrakowane, stosownie do umowy między sprzedającymi i kupującymi.

Zaczawszy od dnia 10 Stycznia, codziennie z Peters-burga i Moskwy odprawiane będą po kolei żelaznej dwa pociągi z towarami; te pociągi wychodzą z obu stolic: pier-wszy, jak dotąd, o godzinie 8 zrana, a drugi o godzinie 3 po południu.

— W Gazecie Gubernijalnej Niżegorodzkiej wyczytujemy wiadomość, że konwoj prowadzący z Syberyi do Petersburga 372 pudy, 12 funtów, 30 i $\frac{55}{96}$ zołotników złota i 5 pudów srebra, przeszedł przez Niżny-Nowgorod 25 Grudnia zesz-łego roku.

— Umarł tu w Petersburgu, 5 Stycznia, Jenerał-porucznik Chwoszczyński.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 13 Stycznia.

ROZKAZY DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO,
z dnia 30 Listopada (12 Grudnia) 1851 r.

*Przez rozporządzenia Komisji Rządowych i władz
oddzielnych,*

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: były Aplikant Sądowy przy Trybunale Cywilnym gubernii Warszawskiej w Warszawie, a na teraz Obrońca przy Sądzie Pokoju Okręgu Kraśnickiego Ferdynand Tysza, pełniącym obowiązki Patrona przy Trybunale Cywilnym gubernii Płockiej.

Zatwierdzony: pełniący z tymczasowej delegacji urząd Archiwisty Archiwum akt dawnych gubernii Lubelskiej w Siedlcach Józef Rowicki, pełn. obowiązki tegoż urzędu, ze starszeństwem od dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1850 roku.

W Wydziale Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, mianowani: Adjunkt miernictwa w Wydziale dóbr i lasów Rządowych w Komisji Skarbu Tomasz Gnatkowski, pełniącym obowiązki Jeometry; Aplikant Hieronim Niezabitowski, pełn. obowiązki Adjunkta miernictwa w tymże Wydziale; Podleśny biurowy w leśnictwie Łaznów Władysław Radziński, pełn. obowiązki Podleśnego straży Soczewka w leśnictwie Brwilno; Praktykant Edward Jelnicki, pełn. obowiązki Podleśnego biurowego w leśnictwie Łaznów, i były Dyetariusz w Kancellarii Komitetu Emerytalnego Adrian-Konstanty Brodowski, pełniącym obowiązki Asystenta Kontroli w biurze Administracji Rządowej Dochodów Skarbowych Tabacnych.

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowani: pełniący obowiązki Sekretarza w Konsystorzu Augustowskim Xiądz Szymon Nowicki, Nauczycielem Religii i Moralności przy Szkole Powiatowej w Łomży.

W Zarządzie Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, mianowani: Tłumacz języka Rossyjskiego w biurze Policyi, Sekretarz Gubernijalny Wolski, pełniącym obowiązki Sekretarza przy Ober-Policmeistrze miasta Warszawy; Młodszy Sekretarz w biurze Policyi, Sekretarz Kollegialny Boruński, pełn. obowiązki Tłumacza; Adjunkt Wydziału Śledczego Wiktor Choromański, pełn. obowiązki Młodszego Sekretarza; Dziennikarz, Rejestrator Kollegialny Jasiński, pełn. obowiązki Adjunkta Wydziału Śledczego, i Dozorca 1 klasy przy areszcie Policyjnym Józef Stankiewicz, pełniącym obowiązki Dziennikarza w témże biurze.

Z dnia 17 (29) Grudnia 1851 r.

Przez postanowienie Namiestnika Królestwa,

W Zarządzie XIII Okręgu Komunikacji, mianowani: były Konduktor Teodor Zalewski, pełniącym obowiązki Konduktora 1 klasy, i Aplikant Inżynjerji Damazy Wierzbicki, pełniącym obowiązki Konduktora 2 klasy przy drogach bitych.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej,

W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Prezydent miasta Suwałk, Assessor Kollegialny Mikołaj Ponomarew, pełniącym obowiązki Naczelnika powiatu Kalwaryjskiego.

W Zarządzie Zakładów Dobroczynnych, mianowani: były Komisarz Ekonomiczny Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, obecnie Emeryt Antoni Łubieński, i Radzca Stanu Doktor Medycyny Karol Reinhard, Członkami Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Podsejdkowie Sądów Pokoju, Okręgów: Staszowskiego Franciszek Szaniawski, Łomżyńskiego Leonard Janczewski, Kieleckiego Radzca Honorowy Wojciech Biechoński; Kraśnickiego Jan Dutkowski, Częstochowskiego Kajetan Grzybowski, Kalwaryjskiego Jerzy Lesiewicz, Orłowskiego Jakób Bojemski, i Piotrkowskiego Felix Witman, pełniącymi obowiązki Assesorów Trybunału Cywilnego, z pozostawieniem przy dotychczasowych obowiązkach.

*Przez rozporządzenia Komisji Rządowych i władz
oddzielnych,*

W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, w Zarządzie Zakładów Dobroczynnych, mianowani: Radzca Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego Zenon Kwaśniewski, Opiekunem Prezydującym w Radzie Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych powiatu Radomskiego; Rachmistrz 1 klasy w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Konstanty Jacobi, i Inspektor Szkół Rządowych i Prywatnych Okręgu Naukowego Warszawskiego Józef Krysiński, Członkami Rady Szezegółowej Szpitala Św. Jana Bożego w Warszawie.

W Wydziale Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, mianowany: Assesor Ekonomiczny Okręgu Kujawskiego Piotr Sławiński, pełniącym obowiązki Referenta Sekcji Technicznej w Wydziale dóbr i lasów Rządowych Komisji Skarbu.

Ukaz o opłatach od pasportów zagranicznych.

(Dokończenie.)

Art. 3. Pasporta zagraniczne za opłatą ustanowioną w ustępie 2 artykułu 1 niniejszego Ukazu, to jest, po rubli srebrnych 50 za każde sześć miesięcy, wydawać wyłącznie udającym się za granicę dla leczenia ran lub chorób osobom, nie podchodzącym pod wyłączenie w ustępie d) artykułu 2 postanowione, do którejto opłaty, po rs. 50 od każdej osoby, pociągać także rodzinę i służących osób jadących za granicę z powodu choroby; od dzieci ich, do lat 10 wieku, żadnej opłaty nie wymagać.

Art. 4. Udającym się za granicę osobom, nie podchodzącym pod wyłączenie niniejszym Ukazem objęte, pasporta zagraniczne wydawane być mają, jeżeli nie zachodzą żadne do tego przeszkody, nie inaczej, jak za uiszczeniem całkowitej opłaty, po rs. 250 za każde sześć miesięcy, od każdej

w pasporcie wymienionej osoby, do którejto całkowitej opłaty pociągani będą w ogólności: osoby do gildyj nie zapisane, jak równie właściciele ziemscy, szlachta, urzędnicy i t. d. chociażby udawali się za granicę w interessach familijnych, handlowych lub sukcesyjnych, lecz nie do miejsc w punkcie e) artykułu 2 niniejszego Ukazu wymienionych, to jest za obręb sześciu pogranicznych prowincyj.

Art. 5. Postanowiony Ukazem 5 (17) Lipca 1844 roku przeciąg czasu, dozwolonego na pobyt za granicą za prawnym pasportem, (dla szlachty 5-letni, a dla innych stanów 3-letni), zmienić:

- 1) Dla szlachty na dwu-letni;
- 2) Dla wszystkich innych stanów na roczny.

Nad zakres czasu pómienionego nikomu z mieszkańców Królestwa Polskiego, bez różnicy płci, za granicą przebywać nie wolno, z wyłączeniem tych osób, które otrzymają na to szczególne Nasze zezwolenie.

Art. 6. Od pasportów emigracyjnych, wydawanych poddanym Naszym Królestwa Polskiego, z dozwoleniem Rządu przesiadającym się do obcych państw, pobierana być ma dotychczasowa opłata po r. sr. 100 od każdej w pasporcie wymienionej osoby, z wyłączeniem osiadłych w Królestwie kolonistów, fabrykantów i rzemieślników, którym, z mocy art. 9 Ukazu 5 (17) Lipca 1844 roku, po zadosyć uczynieniu istniejącym względem powrotu ich przepisom, udzielać pasporta na udanie się z powrotem do ojczyzny, zasamą tylko opłatą stemplową, w ustępie 1 artykułu 1 niniejszego Ukazu postanowioną.

Art. 7. Pozostawiamy Namiestnikowi Naszemu w Królestwie Polskiem, dozwalać wydawania pasportów zagranicznych za samą tylko opłatą stemplową, w ustępie 1 artykułu 1 oznaczoną, tym osobom, któreby uznał właściwem uwolnić od ustanowionych niniejszym Ukazem opłat pasportowych.

Art. 8. Od osób, które otrzymały pasporta zagraniczne, przed wydaniem niniejszego Ukazu Naszego, i które, na termin w pierwszej połowie 1852 roku upływający, nie powrócą do dnia 1 (13) Lipca t. r., za przybyciem ich do Królestwa z tak przetrzymanymi pasportami, pobrana być ma, ustanowiona w ustępie 3 artykułu 1 niniejszego Ukazu, opłata po rs. 250, za każde od dnia 1 (13) Lipca 1852 r. przetrzymane półrocze, licząc takowe przetrzymanie i samą opłatę podług zasad, artykułem 21 Ukazu 5 (17) Lipca 1844 roku postanowionych.

Art. 9. Porządek pobierania opłaty pasportowej, Ukazem niniejszym postanowionej, to jest, obliczenie onej stosownie do terminu pasportu, lub za przetrzymanie onego, pozostaje ten sam, jaki ustanowionym został artykułami 10, 16, 17 i 21 Ukazu 5 (17) Lipca 1844 roku.

Art. 10. Osobom które doznają przeszkód w wyjeździe za granicę, uiszczone przez nie opłaty od pasportów zagranicznych będą zwrócone w takim tylko razie, jeżeli wydane im pasporta zwrócą przed upływem dwóch miesięcy od chwili otrzymania takowych.

Art. 11. Osoby wydalające się za granicę bez pasportu, po powrocie ich do Królestwa, niezależnie od odpowiedzialności za samowolne opuszczenie miejsca zamieszkania, oraz kary fiskalnej, artykułem 648 Ustawy Celnej, za potajemne przejście granicy postanowionej, pociągać do całkowitej opłaty pasportowej po 250 rs. za każde sześć miesięcy nieprawnego pobytu za granicą.—Rozwinięcie niniejszego przepisu, oraz oznaczenie sposobu ściągania samej opłaty, Pozostawiamy Radzie Administracyjnej Naszego Królestwa Polskiego.

Art. 12. Rozporządzenia, obecnym Ukazem Naszym objęte, winny mieć moc obowiązującą z dniem 1 (13) Stycznia 1852 roku.

Art. 13. Przepisy postanowione w artykułach: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 13, 14, 21, 25, 26, 27 i 29 Naszego Ukazu 5 (17) Lipca 1844 roku, nie zmienione niniejszym Ukazem, pozostają i nadal w swojej mocy.

Art. 14. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku Praw umieszczonym być ma, Namiestnikowi Naszego Królestwa Polskiego, tudzież Kommissyom Rządowym Spraw Wewnętrznych, Skarbu i Sprawiedliwości, w czém do której należy, a nadto Wojennemu Jenerał-Gubernatorowi miasta Warszawy, Polecamy.

Dan w Petersburgu, 27 Listopada (9 Grudnia) 1851 r.

(podpisano) «MIK O Ł A J.»

Przez CESARZA i KRÓLA,

Minister Sekretarz Stanu I. Turkuł.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, na skutek uznania Rady Kawalerskiej orderu Św. Włodzimierza, mianować raczył kawalerem tegoż orderu IV klasy, za nieskazitelną 35-letnią służbę w urzędach klassowych, Radcę Tajnego Mikołaja Wiorogórskiego, Członka Rady Administracyjnej, Kontrolera Jeneralnego Królestwa, Prezydującego w Najwyższej Izbie Obrachunkowej, Prezesa Kommissji Umorzenia Długu Krajowego.

— N. PAN, przychylnie do wstawienia się JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, najmiłościwiej dozwolił raczył znajdującemu się we Francyi wychodźcy Felixowi Lewickiemu, powrócić do Królestwa Polskiego, bez pozostawienia mu atoli prawa legitymowania się z pochodzenia szlacheckiego i bez powrócenia mu skonfiskowanego na rzecz Skarbu majątku.

— W dniu 15 z. m. i r., 4-ej włościanie z wsi Terespoła pow. Zamojskiego, w powrocie z jarmarku, stanawszy nocną porą w lesie, z powodu ciemności, nie mogli udać się w dalszą drogę, i położyli się około drzewa, pod którym znaleźli rozpalony ogień. Gdy już zasnęli, nadpalono drzewo, chyląc się do upadku, przez trzeszczenie obudziło śpiących, którzy zaczęli uciekać, lecz jeden z nich, to jest Andrzej Dobosz gospodarz rolny, lat 36 liczący, témże drzewem przytłuczony, na miejscu życie postradał.

— W roku 1851, znajdowało się w Królestwie 42 fab-

ryk cukru z buraków. Z tych 7 nowych powstało w rzeczonym roku. Najliczniejsze cukrownie istnieją w gubernii Warszawskiej, jest ich bowiem 26. W gubernii Płockiej liczymy tylko jedną; w Augustowskiej, o ile nam wiadomo, dotąd nie wyrabiają cukru.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

WIEDEŃ, 12 Stycznia. W skutek zniesienia przez nową Organizacją Państwa Sądów Przysięgłych, rozesłano stosowne rozkazy wszędzie, gdzie Przysięgli, na mocy dotychczasowej Konstytucyi, zebrać się mieli.

— Ostatnimi dniami Rząd nasz odebrał od nowego Ministra Spraw Zagranicznych W. Brytanii, lorda Granville, najbardziej uprzejme zapewnienia, iż słuszne żądania wielkich Mocarstw będą wypełnione o ile na to pozwolą prawa i zwyczaje angielskie. Na ostatnim balu, danym przez księcia Schwartzenberg, zauważano nieobecność Posłów Porty Otomańskiej i Stanów Zjednoczonych, którzy nie byli zaproszeni.

BERLIN, 16 Stycznia. Z powodu przywrócenia Rady Stanu, *Gazeta Pruska* przytacza Dekreta z dnia 20 Marca 1817 roku i z d. 6 Stycznia, z których pierwszym ustanowiony jest skład, atrybucye i sposób załatwiania interesów, a drugi zawiera przepisy mające na celu uproszenie i przyspieszenie prac prawodawczych. Podług Dekretu z roku 1817 do składu Rady Stanu wchodzi: Xiążęta Domu Pańskiego, po ukończeniu 18 lat wieku, Kanclerz Stanu i Prezydent Rady Stanu, Feldmarszałkowie, Ministrowie, Minister Sekretarz Stanu do spisywania Protokołów i sprawozdań, i t. d. Wielki Mistrz Poczty, Naczelnik Trybunału Najwyższego, Prezes Najwyższej Izby Obrachunkowej, Rada Tajna Gabinetowa, nadto oficer układający raporta do Króla o sprawach wojskowych, jenerałowie naczelnie dowodzący w prowincjach, będą zasiadali w Radzie Stanu ilekroć będą zaproszeni, i nakoniec do składu Rady należą urzędnicy krajowi, wezwani w skutek szczególnego zaufania Króla Jmci.

— Na posiedzeniu 14 Stycznia, nowy Minister Wojny, P. Bonin, złożył przysięgę na wierność Królowi i na zachowanie Konstytucyi.

ANGLIJA.

LONDYN, 14 Stycznia. W *Gazecie Standard* czytamy co następuje z powodu Dekretu rozwiązującego Gwardye Narodowe we Francyi: «W każdym kraju taka instytucja jest niezgodna z bezpieczeństwem Rządu, a tém więcej w narodzie, który swą lekkomyślnością przechodzi wszystkie narody. Co charakteryzuje anglików, to jest wyrozumowany wstręt od wszelkiej zmiany, i w tém częstokroć wyraźną stawią oni sprzecznosc ze swemi sąsiadami.

«Ale instytucja taka, jak gwardya narodowa, to jest armija około miliona ludzi zbrojnych, która ma swoją organizacyą, wybiera sobie dowódców i nie ma innych względem wła-

dzy Wykonawczej obowiązków, prócz podziękowania za broń i opiekę, którą od niej odbiera, byłaby u nas uważaną jako prawdziwa klęska, jako zła, które jedynie gorąca obawa nieuniknionej zewnątrz napaści, mogłaby kazać cierpieć przez jedną jaką porę roku.

«Ale nawet i w epoce, w której się lękano groźnego wyładowania i kiedy dla jego odparcia powołano narod cały do broni, nasze hufce ochotników nie miały bynajmniej charakteru demokratycznego Gwardyi Narodowej Francuskiej. Siła zbrojna i uorganizowana we Francyi, która nie zależałaby ściśle od władzy wykonawczej, musi być niczem innem, jak Demokracją wojskową, która dotąd była nieczynną, ale w każdej chwili gotową do powstania na uciemiężenie społeczności, bowiem ucisk jest hasłem każdej demokracji.»

— *Galway Mercury* pisze: «Możemy zapewnić, według najwiarogodniejszego źródła, że do stacyj straży nadbrzeżnej dokoła Irlandyi, wydany został rozkaz, iżby wszystkich marynarzy, których służba nie przechodzi lat pięciu, trzymały w pogotowiu dla posadzenia na okręty liniowe na pierwsze zapotrzebowanie.»

— Sprawa okrętu amerykańskiego *Prometheus*, do którego w zatoce Meksykańskiej strzelał bryg angielski *Express* i która była uważana za mogącą poróżnić Rządy Angielski i Stanów Zjednoczonych, będzie złatwioną w sposób przyjacielski. Rząd angielski naganął postępowanie brygu swojego i przesłał stosowne rozkazy Dowódczy stacyi Antylskiej, admirałowi Seymour.

— W instytucjach politycznego bytu wysp Jońskich, Lord N. Kommissarz, rozwiązawszy naprzód Parlament Joński, wydał w dniu 22 Grudnia Proklamacyą, w której mówi w treści, co następuje: «Reformy wprowadzone przed laty dwoma w Konstytucyi 1817 roku, nie sprawiły skutków, których się spodziewano, i mimo dobrych chęci Rządu W. Brytańskiego i szczerego spóldziałania ostatniego Parlamentu Wysp, bardzo niewiele mogło być zrobione dla dobra ludu.» Lord N. Kommissarz oświadcza, że Królowa Jmci, pragnąc ustalić na wyspach porządną systemat konstytucyjny, osądziła za przywoitą, przelożyć przyszłemu Parlamentowi pewne modyfikacye, ku usunięciu przeszkod, które dotąd zawadzały praktyce Rządu konstytucyjnego. Te modyfikacye, które Lord Kommissarz wniesie, są następujące: 1.) Parlament zamiast co dwa lata, będzie się zgromadzał co rok, przez co zapobieży się rozterkom między Izbami, które pochodziły ztąd, że pod niebytnosc Parlamentu Senat wydawał wyroki, mając moc prawa. — 2.) Organizacya Senatu będzie przekształcona w sposób zapewniający odpowiedzialność jego Członków i określający dokładniej ich obowiązki. — 3.) Do najwyższej Rady Sprawiedliwości dodany będzie piąty Członek dla stanowczego rozstrzygnięcia spraw, które dotąd, w razie równości głosów, rozstrzygane były przez Lorda N. Kommissarza. — 4.) Parlamentowi nadana będzie inicjatywa prawa, ku lepszemu urządzeniu władzy Rządowej na wyspach. — 5.) Par-

lament oznaczy atrybucye wyższej Policji, zamiast tych jakie dotąd są jej udziałem z mocy artykułu 5 Sekcyi II Rozd. VII Konstytucyi. Lord Kommissarz podejmuje się wyjednać u Królowej uchylenie tego artykułu, jeżeli Parlament przyjmie modyfikacye, których potrzebę wskazało dwuletnie doświadczenie.

— Jedna z najokropniejszych klęsk, jaką zapamiętają, zdarzyła się w kopalni węgla w Rotherham, hrabstwie York. W dniu 20 Grudnia o godzinie 6 zrana, nadzorca robot, P. Silvester, zszedł do podziemia dla ich obejrzenia. Wszyscy robotnicy za nim się spuścili w liczbie 73. Niewiadomo w jakim stanie znalazł wewnątrz kopalni, bo go odtąd nie oglądano. Około godziny 7 rano dał się słyszeć straszliwy wystrzał. Otwor kopalni zaczął wyrzucać kamienie, popiół i płomień, jak Wulkan. Wystrzał był słyszany o 3 mile wokoło. Około 9 godziny można było zejść do podziemia. Wydobyto 15 trupów i 24 osób żyjących, z tych niektóre okropnie skaleczone. Wieczorem liczba odszukanych trupów wynosiła już 50, z nich 10 niepodobna było rozpoznać. Zawalenie się części kopalni było pierwszą klęską przyczyną.

FRANCYA.

PARYŻ, 14 Stycznia. Monitor dzisiejszy zawiera rozmaite mianowania w Głównym Sztabie Gwardyi Narodowej Paryskiej, oraz Dekret amnestyi za przestępstwa służbowe tej milicyi.

— Nowe prawo o Gwardyi Narodowej wydane jest w celu, iżby odtąd z tej milicyi uczynić rękojmnią dla Władzy przeciw zaburzeniom i powstaniu, nie zaś dla tego ostatniego przeciw władzy, jaką dotąd była. «Przyjęta w skutek naszych rozmaitych rewolucyj zasada (powiedziano we Wstępie do Dekretu), uzbrajania bez rozbioru wszystkich mieszkańców, była wyraźnie przygotowaniem do wojny domowej.» Przeciwnie Gwardya Narodowa, rozsądnie urządzona, powinna zapewnić porządek publiczny i bezpieczeństwo kraju. Nowe prawo ma więc na celu dać Francyi taką to dobrą straż narodową. Podług nowej zasady, służba w Gwardyi Narodowej jest obowiązującą dla każdego francuza, mającego od 25 do 50 lat, który do niej powołany będzie przez Komisją Spisu i Zaciągu. Gwardya Narodowa, uorganizowana naprzód we wszystkich gminach, gdzie Rząd uzna tego potrzebę, będzie mogła w każdym czasie według okoliczności być rozwiązana lub zreorganizowana, również według potrzeb służby może być sformowana w kompanije, bataljony lub legie. W Departamencie Sekwany, sformowana będzie w bataljony. Prezes Rplitej mianuje oficerów wszelkich stopni na przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych lub Prefektów; wachmistrze, podoficerowie i kaprale mianowani są przez Szefa bataljonu.

— Zapewniają, że Szkoła Polytechniczna, Szkoła Normalna i Uniwersytet mają być zniesione.

Paryż, 15 Stycznia. Monitor dzisiejszy ogłasza nową Konstytucyą, której główne postanowienia są następujące:

Prezesowi Dziesięcioletniemu Rzeczypospolitej służą wszystkie rodzaje władzy, które w Monarchiach składają atrybucye Władzy najwyższej jako, dowodztwo naczelnie siły zbrojnej lądowej i morskiej, prawo zawierania traktatów, mianowania na wszystkie urzędy, etc.

Przysięga ma być wykonana przez wszystkich bez wyjątku urzędników na posłuszeństwo Konstytucyi i na wierność Prezesowi. — Zawarowane jest prawo nieustające odwołania się do Ludu. — Inicytywa wszelkich praw należy do Rządu wyłącznie.

Ustanawia się Senat z 80 do 150 Członków dożywotnich z uposażeniem według uwagi Prezesa, oraz Ciąło Prawodawcze z 200 Członków, bez żadnej płacy ani wynagrodzenia, obieranych głosowaniem powszechném, bez żadnych warunków pewnej kwoty podatku lub zamieszkania, ażeby być obieralnemi Rada i Stanu z 50 Członków, z placą każdemu po 25,000 franków. — Sessye Izb trwają miesiący trzy.

Na przypadek śmierci Prezesa, Rząd przechodzi w ręce Senatu i Ministrów, dopokąd Narod nie obierze sobie nowego Naczelnika. Prezes w czasie swego urzędowania ma prawo aktem tajemnym wyznaczyć osobę, którą uznaje za najgodniejszą nastąpienia po nim na Prezesowską godność.

— W gazecie *Emancipation Belge* umieszczony jest list z Paryża, z którego wyjmujemy co następuje:

«Dzień 2 Grudnia przywrócił ulicom i gmachom ich stare imiona, tydzień może nie upłynie, a powrócone będą rodzinom ich stare tytuły, z których je wyzula Rplita 1848 roku. Tytuły szlachejnych rodów są własnością tychże, i, jak wszelka własność prywatna, częścią bogactwa narodowego. Jak nazwy ulic i pomników publicznych, tak również tytuły wielkich rodzin należą do historyi.

«Jak wszelka własność, są one nabytkiem prac, nagrodą zasług, a w nowszych społecznościach, najczęściej nagrodą krwi.

— Jenerał Cavaignac podał się do dymissyi, ale Minister Wojny takowej jeszcze nie przyjął, albowiem, lubo miałby prawo ze względu na lata kampanij, ale nie doszedł jeszcze lat 55 wieku.

BELGIJA.

P. Thiers miał zamiar osiąść na mieszkanie tu w Brukselli, ale dowiedziawszy się, że Rząd Francuzki będzie wymagał od Belgijskiego oddalenia jego z tego miasta, nie chciał wystawić tego ostatniego na następstwa mogące wyniknąć z odmównej odpowiedzi, która zdawała się być pewną, i postanowił przenieść się do Anglii. Zresztą P. Thiers nieinaczej byłby pozostał w Belgii, jak z warunkiem zupełnej swobody pisania.

HISZPANIA.

MADRYT, 8 Stycznia. Królowa i nowonarodzona Następczyni Tronu używają najlepszego zdrowia. Wszakże Królowa poraz pierwszy wyjdzie w urzędowej paradzie nie wcześniej jak 2 Lutego. Ten pierwszy wyjazd, według od-

wiecznego zwyczaju Królów Hiszpanii, będzie miał miejsce do kościoła N. Panny z Atocha na Prado, dla złożenia modłów dziękczynnych.

— 9 Stycznia. Gazeta rządowa ogłasza dziś Dekret Królewski zamykający sessyą Kortezów, która była zawieszona.

— Korrespondencya prywatna gazety *Indépendance Belge* donosi, że w dniu 8 Stycznia był rodzaj dość żywej trwogi. Kilka części miasta były zajęte przez wojska i zdawano się obawiać jakichś ważnych wypadków.

AMERYKA.

STANY ZJEDNOCZONE. Odebrano w Londynie wiadomości z New-York po 1 Stycznia. Niemasz żadnych ważnych nowin politycznych; Kongress wakuje na święta. W Washington, Kossutha z mniejszym niż się spodziewał przyjmowano entuzjazmem. 31 Grudnia miał on posłuchanie u Prezesa Stanów.

CHILL. List z Panama, z dnia 6 Grudnia, daje następne szczegóły o rewolucyi zaszłej w Valparaiso. Bryg *Manuelita* odplynął z Callao 17 Listopada; na dziesięć dni przed wyjściem pod żagle widział skuner wojenny francuzki, przybywający z Valparaiso, który przywiozł wiadomość że rewolucya wybuchnęła w tém ostatniém mieście. Okręty cudzoziemskie, stojące na kotwicy w porcie, wysadziły na ląd wszystkie swoje siły, dla obrony Komory Celnej i mienia swoich krajowców. Rewolucya skończyła się na zupełnym pobiciu powstańców przez wojsko Rządowe; było 1,200 zabitych.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, 16 Stycznia. Wraz z Konstytucją ogłoszona została proklamacya Prezesa Bonaparte, zawierająca apologiją tego aktu i usprawiedliwiająca poszczególnie jego postanowienia.

Prócz gazet napoleonistowskich, jeden tylko *Journal des Débats* obstaje za nową Konstytucją, która zresztą nie sprawiła nadzwyczajnego wrażenia i nie zadziwiła nikogo z ludzi politycznych.

Tylko artykuł 17, którym zawarowane jest dla Prezesa prawo wskazania Następcy aktem sekretnym, zwrócił uwagę.

— Po 30 Grudnia nie były jeszcze wiadome wypadki głosowania w Dep. Niższych Alp i w Algeryi. Po obliczeniu głosów, według nadesłanych od tego czasu raportów, wypadek ogólny jest następujący:

Za Ludwikiem Napoleonem i jego przełoženiami, głosów.	7,481,231.
Przeciw.	647,292.
Kartek białych	37,107.

— Podług listów z Paryża, wybory do Ciała Prawodawczego odbędą się w Lutym, a obie Izby zasiądą nie wcześniej jak w Maju.

— Donoszą, że reorganizacya Gwardyj Narodowych po prowincyach została do czasu odłożona.

LONDYN, 16 Stycznia. Większa część gazet porannych przeciwna jest nowej Konstytucyi Francuzkiej, jak była przeciwna dokonanej przez Ludwika Napoleona zmianie Rządu. *Times* nawet widzi w niej zniszczenie wszelkich swobód teoretycznych i praktycznych, wprowadzonych wraz z formą Konstytucyjną. Jeden tylko *Morning Post* jest za tym aktem, i znajduje, że nowa Ustawa nadaje Francyi, co było pierwszą jej potrzebą, Władzę czynną, zdolną dokonać robotę koniecznych reform, którą byle Zgromadzenie mogło tylko rozpoczynać, ale nigdy do skutku doprowadzić.

WIEDEN, 14 Stycznia. Przekonano się, że stosunki listowe siostr Kossutha z ich zbyt sławnym bratem nie miały nic politycznego, i te panie wkrótce będą wypuszczone z więzienia.

— W Mantui aresztowano Xiędza, Profesora tamecznego dycieczalnego Seminarium, u którego znaleziono oryginalną korrespondencyą Mazzinięgo i mnóstwo świeżo wydrukowanych rewolucyjnych proklamacyj.

Wenecya, 12 Stycznia. Feldmarszałek hrabia Radecki przybył tu z licznym orszakiem, dla złożenia J. C. Wysockości Wielkiemu Xięciu Konstantynowi Mikołajewiczowi i Wielkiej Xiężnie, swych powinszowań z powodu Nowego Roku według Ruskiego kalendarza.

BERLIN, 18 Stycznia. Posiedzenie Drugiej Izby 15 b. m. było zajęte rozbiorem prośb. Na wniosek P. Auerswald, Izba odrzuciła prośbę nadesłaną z Wrocławia z podpisem hrabi Sourma i czterechset kilkudziesiąt innych osób, z żądaniem iżby Konstytucya 31 Stycznia 1850 roku była poddana rewizyi, dla uchylecia z niej wszystkiego, co się sprzeciwia stosunkom historycznym Prussyi i jej tradycjom.

— Nadzwyczajna drożyzna panuje w Berlinie a ztąd nęda w klassach uboższych, tém więcej że znaczna liczba robotników i rzemieślników zostaje bez zajęcia. Rząd przedsięwzię nie głośne lecz skuteczne środki ku zaradzeniu temu stanowi rzeczy.

LIZBONA. Xiążę Następcą Tronu ma się stawić 2 Stycznia w Izbie Parów dla złożenia przysięgi na Konstytucyę; w tym dniu bowiem będzie miał czternaście lat skończonych.

(*Journ. de S.-P. Pszcz. Półn. R. I.*)

ROZMAITOŚCI.

Z Londynu. (Z listu pisanego w Listopadzie 1851 r.) Pomiedzy korzyściami, które wystawa przemysłowi przyniosła, najważniejszą jest ułatwienie komunikacyi. Trzeba było koniecznie tego lata pomnożyć środki przejazdu. Na wszystkich drogach żelaznych, prowadzących do Londynu, urządzono osobne pociągi i zniżono ceny. Jak zwykle w podobnych razach, tymczasowe urządzenie i nadal pozostało. Publiczność przywykła do nowych pociągów, i dyrekeye dróg żelaznych, bez narażenia się na stratę, nie mogły wrócić do dawnego porządku.

To jeszcze ważniejsza, że krążenie statków parowych między Angliją i Północną Ameryką stało się dwa razy częstsze, i do tego przyłożyła się także wystawa. Zamiast jednego, dwa już statki chodzą w tydzień z Liverpool do New-York i nawzajem. Ale i to nie wystarcza. Za kilka tygodni otworzy się nowa linija, której statki będą przychodziły nie do Londynu, ale do Irlandzkiego portu w Galway, na czém półtora dnia najmniej będzie wygrane. Nadto, zawiązała się kompanija żeglugi między W. Brytanią i Ameryką za pomocą statków parowych, szrubą (Archimedesową) pędzonych. Lubo te statki ustępują innym co do szybkości (idą do New-York szesnaście do dwudziestu dni), mają jednak zaletę daleko większej taniości, a że przy tem są pewniejsze i prędzsze od zwyczajnych statków żaglowych, do przewozu osób bardzo się przydają. W samym Londynie wystawa podwoiła liczbę omnibusów i dorożek. Latem, kiedy pełno było cudzoziemców, publiczność Londyńska nie miała z tego żadnej korzyści. Owszem ceny miejsc w omnibusach podniosły się. Ale to ustało zaraz po zamknięciu wystawy: jazda wróciła do dawnego trybu. Właściciele omnibusów byli w rozpacz. Śmiały krok tylko mógł ich wybawić od bankructwa. Dopóki dawna cena trzymała się, połowa pojazdów stała próżna: jedyny środek zniżyć cenę. Jedna kompanija odważyła się. Zamiast czterech pensów (20 gr.), otworzyła w najbardziej uczęszczanej części miasta liniją po 1 penny (5 gr.). Inne kompanije usiłowały jak mogły przeszkadzać pięciogroszowym powozom, ale w końcu musiały uleść nieprzeblaganemu prawu spółzawodnictwa i także zniżyć cenę. Przed kilku tygodniami, kiedy konkurencya wrzała najmocniej, warto było być świadkiem tych osobliwszych wyścigów. Nie dochodząc jeszcze do Oxfordskiej ulicy, słycać było hałas zapowiadający coś nadzwyczajnego. Cóż za wrzask, co za zgłębienie na samej ulicy! Długi rząd omnibusów, oblepionych olbrzymimi afiszami, ciągnął się wzdłuż trotoarów. Ogromne I z przodu, z tyłu i po bokach zwiastowały że to są powozy nowej reformy. Ale woźnice i konduktorowie nie przestawali na tem. Krzyczeli ciągle «Panie i Panie siadajcie! Jeden tylko penny za całą drogę! Pojźdź chłopaku. Teraz reforma, i dzieci mogą teraz jeździć! Któż pójdzie piechotą, kiedy można pojechać za penny!» — Po drugiej stronie ulicy stały powozy przeciwników i ich woźnice w krzyku nie ustępowali. «Jechać za cztery pensy! Kto lubi dobrane towarzystwo, niech siada! Tylko cztery pensy! Troszka dla dżeltelmena! Kto nie należy do motłochu (mob.) prosimy!» — Ale te wszystkie odwoływania się do uczuć arystokratycznych nie nie pomogły. Pięciórka pokonała dwódziesiątkę, i drogie jazdy ustały. Konkurencya trwa dotąd. Omnibusy, co pierwsze zaczęły wozić za penny, w wielkich afiszach dowodzą że ich jako pierwszych, dobrowolnych reformatorów szczególnie wspie-

rać należy, drudzy z musu poszli za ich przykładem i postępują nieszczerze. — «Oni chcą się tylko nas pozbyć a potem dawne ceny przywrócą. Wspierajcie pierwotną zasługę, niech żyje *freetrade!* Precz z monopolium!»

Od omnibusów ruch przeszedł i do dorożek (cab). Taxa ich dotąd była nie dobrze określona, a dla cudzoziemców nieświadomych wskazanych stacyj, wcale niezrozumiała, i choć policya po sto woźniców co tydzień karała za zdzierstwo, kłótnie i narzekania nie ustawały. Teraz ledwo jeden z większych przedsiębiorców puścił swoje dorożki na jedne i dwie osoby, po sześć pensów od mili. Na większe odległości cena naturalnie się powiększa. Dotąd mila najmniej dwa razy tyle kosztowała. — Jeszcze jedno dobrodziejstwo wystawy. Wiadomo, że w starém mieście (City) zgłębienie bywa takie, iż na ulicach niema dość miejsca. Zwłaszcza koło Banku massa krążących powozów bywa tak wielka, że idący pieszo z niebezpieczeństwem życia mogą się dostać na drugą stronę. Radzono zakładać pod głównymi ulicami małe tunnele, albo przerzucać żelazne mosty od jednego trotoaru do drugiego. Nic z tego nie przychodziło do skutku, aż podczas wystawy przekonano się o potrzebie jakiegoś stanowczego środka, i zdaje się że Rada miejska przyjmie projekt P. Pearson, który radzi główne drogi żelazne przedłużyć aż wgłąb City i połączyć jeśli nie w jednym to we trzech zajazdach. Tym sposobem ulice oswobodzą się od znacznej części pojazdów, przewożących osoby i towary.

OGŁOSZENIE.

Doktor Franciszek *Betzhold*, Radca Gospodarstwa Leśnego i Wiejskiego, Członek *CESARSKICH* Wolnych Towarzystw S-Petersburskiego i Moskiewskiego, od lat już sześciu założył w Warszawie Depo wszelkich nasion, które corocznie powiększa się i rozszerza. Teraz, po zniesieniu linii celno-granicznej, Doktor *Betzhold* ma honor zalecić szanownej Publiczności swój skład Warszawski, zawierający przeszło 2000 gatunków nasion, których Cennik może być przesłany bezpłatnie. Doktor *Betzhold*, zwiedzwszy w ostatnich czasach Węgry, Austryą, Niemcy, Francją, Angliją, Belgiją i Hollandiją, zaopatrzył swoje Depo w najświeższe i najlepsze nasiona, jakimi każdy z tych krajów się odznacza. Teraz ofiaruje na sprzedaż: Koniczynę czerwoną pud po rubli sr. 6; stejmarzką pud po r. sr. 7, białą pud po r. sr. 6, styryjską pud po r. sr. 7; Raygrass za pud od 8 do 75 r. sr. Timothy-grass za pud od 4 do 5 r. sr. Kukuruzę węgierską pud po r. sr. 6, Kukuruzę amerykańską czyli *Koński-Zab* pud po r. sr. 10; Buraki białe, do fabrykacyi cukru zdatne, pud po r. sr. 7; Buraki białe kwedlimburskie pud po r. sr. 8; Buraki białe francuzkie pud po r. sr. 9. Przesłanie niewielkich ilości nasion może być dopelnione przez pocztę, znaczniejszych zaś, za pośrednictwem Kantoru Transportów pierwsiakowego założenia, (Кантора транспортовъ первоначальнаго заведенія). Listy i obstalunki mają być adressowane ma imię Doktora *Betzholda*, w Warszawie, przy ulicy Senatorskiej, w bliskości Banku, w domu pod № 472.

Позволяется печатать. 14 Января 1852 года. Ценсоръ Н. А. м. 17. 62.

W DRUKARNI WOJENNEJ.